

Kdyby volby mohly něco změnit...

... dávno by je zakázali - prohlásila kdysi známá anarchistka Emma Goldmanová. U nás to tedy platí takřka sto procentně, pokud máme na mysli výsledek aktu obyčejného člověka, který naivně doufá, že jeho vůle vhozená do urny (i té volební) ovlivní bezprostřední běh světa a neutěšené spravování našich společných věcí.

Volby mohou něco změnit leda tak pro politické mafie, tvořené partajemi a jejich ocásky. Že jde o mafie budované více než dvě desetiletí, je pěkně vidět právě na krajských volbách. V těch posledních, které se konaly tento říjen, sice někde vyhrál tým Babišfertu, ale koalice všech, co už si brali z korytek, ho hned po vyhlášení výsledků ve věrné shodě od těch koryt vyšachovala. Však on už se nějak prosadí, tenhle ministerský kulak, co všechno řídí jako firmu, kde je **jediným akcionářem sklizejícím dividendy**, které mu jak na stříbrném tácu přinášejí poslušní zaměstnanci i důvěřiví voliči. Ti asi jen krouť očíma. To už byl úspěšnější poctivý vlastenecký rasista, který si vybral paradoxního soukmenovce - neméně rasistického japonského imigranta.

Kdo jde k volbám a dokáže si zároveň **udělat vlastní úsudek** o tom, jak se opravdu kontroluje činnost kandidátů, si podruhé vlastně nemá z čeho vybrat. Nevidí pouze veškerou tu korupci, do níž se postupně zvolení silní, ale i slabší žaludkové zapletou, ale i ty nesankcionované drobnosti, které urážejí svou neomaleností. Když si například pod sebe hrabající radní dělá načerno předvolební reklamu na veřejném prostranství a když obyčejný občan za postavení květináče před vchod zaplatí pokutu za zneužití stejně veřejného prostranství, jde už pouhé morální zklamání stranou. Nehledě na absenci jakéhokoliv respektu, když ze schránky s nápisem „Nevhazujte letáky“ lovíte předvolební papírová lákadla slibující, že kandidáti tu jsou jenom proto, aby vyhověli našim přáním. Jde-li pak takto zkoušený občan znovu k volbám v domnění, že jiný, nový zastupitel se nezapojí do zavedených pořádků, můžeme mu jeho **naivitu a vůli opakovat stejnou chybu jen závidět.**

Cesta k urně se tak podobá cestě ke každotýdennímu podání sázenky v domnění, že jednou to musí vyjít, i když neúprosnost statistiky vypovídá o něčem zcela jiném. Jaká je pak radost, když se nám jednou v životě

vrátí částka, která se rovná měsíčnímu vkladu do této pošetilé činnosti. Na druhou stranu je pochopitelné, že si lidé chtějí zachovat aspoň zbytek vlastní cti, tedy dojmu, že snad můžou veřejné dění ovlivnit (přece máme tu demokracii). Přestože třeba naivně posuzují stav zdravotnictví podle komfortu nemocničních pokojů a architektonického řešení nemocničních areálů, není dost dobře možné jim upřít aspoň občanskou snahu v mezích zákona.

Z tohoto úhlu pohledu je úžasným výsledkem letošní bilance krajských voleb v tradičním východočeském pravičákově (před listopadem '89 tradičním bolševikově): „Bezdomovci Alexandru Salákovi a punkerovi Štěpánu Málkovi... jen těsně unikla místa v zastupitelstvu Královéhradeckého kraje. Díky stovkám preferenčních hlasů skončili jako náhradníci těsně za lídry společné kandidátky Pirátů a zelených,“ napsala média. Můžeme samozřejmě spekulovat o tom, proč lidi žijící typickým maloměstským životem volili bezdomovce, ale jeden důvod se nabízí zcela zjevně: bezdomovec tráví téměř **veškerý čas mezi obyčejnými lidmi**, zná je a oni znají jeho. Mluví spolu o všem, co je pro ně důležité, a mluví upřímně. Bezdomovec velmi dobře ví, co znamená důstojný život i soudržnost a solidarita neprivilegovaných. Snad by ji dokázal zastávat i jako zvolený reprezentant, ale upřímně řečeno, je spíš dobře, že mezi ten současný politikářský klan nebude muset docházet.

Až bude nadpoloviční většina kandidátů z řad lidí, co znají a chápou život tak jako náš bezdomovec, bude to úplně jiná situace... A možná to budou právě ty volby, které by mohly něco změnit. **Takže nám je ti nahoře zakážou.** Do té doby lidé, co si nemůžou pomoci a chtějí volit, ať vybírají bezdomovce a punkery. Dříve k tomu účelu dobře sloužila Haškova Strana mírného pokroku v mezích zákona.

My, anarchisté a anarchistky, se ale raději budeme nadále držet mimo volební urny a pravidla psaná těmi, jimž mají sloužit, tedy ekonomickými a politickými elitami. Budeme raději intenzivně pracovat na zhmotňování vize zdola organizovaných struktur, kde se do rozhodování můžete zapojit kdykoliv, ne jen na pár hodin jednou za pár let.